

บทที่ 6

**จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา
และแนวทางการปรับปรุง**

วิทยาลัยชุมชนพังงามีเจตนารมณ์ในการบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในไว้ 10 กระบวนการ ผลการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการดังปรากฏในบทที่ 2 – 5 ในการนี้ทางวิทยาลัยชุมชนพังงาได้นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางปรับปรุง เพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาปรัชญา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และแผนงาน

จุดเด่น

1. วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันการศึกษาที่บริหารจัดการโดยประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ในรูปของคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนซึ่งเป็นผู้ที่รู้สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เข้ามาร่วมกันกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัยชุมชนพังงาและสอดคล้องกับธรรมชาติของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา

2. มีกระบวนการคัดสรรคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่อคัดสรรบุคคลที่มีทั้งจิตใจ และกายเป็นสาธารณะ มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือชุมชนอย่างเต็มความสามารถและไม่มุ่งหวังอะไรตอบแทนจากวิทยาลัยชุมชน สามารถอุทิศเวลาที่จะเข้าร่วมประชุมสภาวิทยาลัยเพื่อนำเสนอปัญหาของชุมชนและหาวิธีแก้ไขร่วมกัน

จุดที่ควรพัฒนา

1. ระบบข้อมูลเพื่อการวางส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ
2. แผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชน

แนวทางการปรับปรุง

1. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ ของวิทยาลัยชุมชนพังงาผ่านสื่อต่างๆ โดยหน่วยประชาสัมพันธ์และหน่วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์เพื่อทำแผนกลยุทธ์

3. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวางแผนอย่างเป็นระบบทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บข้อมูลจากชุมชน โดยตรง อาจด้วยวิธีการสัมภาษณ์ หรือการถอดบทเรียนร่วมกับชุมชน

2. กระบวนการจัดการศึกษา

จุดเด่น

วิทยาลัยชุมชนพังงา มุ่งจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยเป้าหมายคือ คุณภาพนักศึกษาทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นผู้ที่มีคุณธรรมนำความรู้ มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

จุดที่ควรพัฒนา

1. การบันทึก รวบรวมและจัดเก็บเอกสาร การจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง และกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. รูปแบบการประเมินความสามารถทางภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการใช้ ICT เพื่อการสืบค้นของนักศึกษา
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว/ช่วยเหลือนักศึกษา ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย และการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

แนวทางปรับปรุง

1. มีนโยบาย แผนงาน และ โครงการ จัดกิจกรรม ชมรม ให้กับนักศึกษา
2. มีหลักสูตรปรับปรุงพื้นฐานแก่นักศึกษาใหม่ทุกสาขาวิชา
3. มีการจัดสอบมาตรฐานวิชาชีพให้กับนักศึกษาแต่ละสาขา เกี่ยวกับความสามารถทางด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการใช้ ICT เพื่อการสืบค้นของนักศึกษา
4. จัดกิจกรรมแนะแนว/ช่วยเหลือนักศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
5. ผู้สอนต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการ ทั้งวิชาการและวิชาชีพ อันประกอบไปด้วย ผลลัพธ์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ผู้เรียนต้องมีความรู้ มีทักษะการคิด มีทักษะวิชาการ/วิชาชีพ มีคุณธรรม/จริยธรรม สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้

3. กระบวนการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและบริการทางวิชาการ

จุดเด่น

1. วิทยาลัยชุมชนพังงา ได้มีการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน และได้บริการงานวิชาการแก่ชุมชน เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำไปพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ แก่ตนเองและครอบครัว
2. มีผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและมีวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์จำนวนมาก
3. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ สามารถให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนได้
4. มีแผนงานดำเนินการฝึกอบรมที่ชัดเจน

จุดที่ควรพัฒนา

1. มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายต่อหัวของผู้ฝึกอบรม เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรมควรมีการกำหนดมาตรการที่ชัดเจน
2. หลักสูตรที่เปิดฝึกอบรมยังไม่มีหลากหลายเท่าที่ควร
3. การประชาสัมพันธ์การเปิดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้ทั่วถึง
4. ยังไม่มีมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการตอบแบบประเมินผลหลังการฝึกอบรม (3 เดือน)
5. มีข้อจำกัดของจำนวนบุคลากร ซึ่งบุคคลหนึ่งคนต้องรับผิดชอบภาระงานหลายอย่าง และมีกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบยังไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถพัฒนางานด้านการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นได้อย่างเต็มที่

แนวทางการปรับปรุง

1. กำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายต่อหัวของผู้ฝึกอบรมให้ชัดเจน เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม
2. มีการสำรวจความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น อย่างต่อเนื่องด้วยการเข้าถึงชุมชนโดยตรง เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่แท้จริง โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ด้อยโอกาส ที่ผู้ที่ต้องการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชน สังคม
3. ประชาสัมพันธ์การเปิดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้ทั่วถึงโดยผ่านสื่อต่าง ๆ
4. สร้างแรงจูงใจในการตอบแบบประเมินผลหลังการ ฝึกอบรม (3 เดือน)
5. เพิ่มบุคลากรรับผิดชอบงานหลักสูตรระยะสั้น

6. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบต. พัฒนาการอำเภอ เพื่อร่วมกันส่งเสริมการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ

4. กระบวนการพัฒนานักศึกษา

จุดเด่น

1. วิทยาลัยมีนโยบายในการพัฒนานักศึกษาที่ชัดเจน
2. มีนักศึกษาที่มีบทบาทสำคัญทางสังคม เช่น เป็นผู้นำชุมชน เป็นข้าราชการการเมือง

คำรวม

3. มีนักศึกษาที่เป็นสมาชิกอาสาสมัครเพื่อพัฒนาชุมชน

จุดที่ควรพัฒนา

1. การจัดเก็บข้อมูลทะเบียนนักศึกษาที่มีบทบาทสำคัญทางสังคม และนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษต่าง ๆ
2. เนื่องจากหน่วยจัดการศึกษาแต่ละแห่งอยู่ห่างไกลมาก ทำให้ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมกรรมร่วมกันอย่างพร้อมเพียงในคราวทุกแห่ง จึงต้องจัดสรรงบประมาณให้หน่วยจัดการศึกษาแต่ละแห่งไปดำเนินการจัดกิจกรรมเอง การกำกับติดตามของวิทยาลัยจึงกระทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากบุคลากรมีน้อย

แนวทางการปรับปรุง

1. ควรมีแผนงานและโครงการในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับดัชนีวัดคุณภาพและให้ตัวแทนนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน
2. จัดให้มีชมรม ต่าง ๆ ตามความสนใจ ความถนัดของนักศึกษาและสอดคล้องอาชีพของนักศึกษาเพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเวลาประกอบอาชีพและสามารถพัฒนาตนเองควบคู่ไปด้วย เช่น เป็นสมาชิก อสม. อาสาสมัครรักษาหมู่บ้าน สมาชิกหน่วยกู้ภัย สมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. จัดตั้งกองทุนพัฒนานักศึกษา

5. กระบวนการบริหารจัดการเครือข่าย

จุดเด่น

1. หน่วยจัดการศึกษามีศักยภาพสูง เช่น ห้องเรียนเหมาะสำหรับการจัดการเรียนรู้มีความพร้อมหลายอย่าง เช่นสภาพห้องเรียน อุปกรณ์โสต สิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ประสานงานหน่วยจัดการศึกษาและคุณวุฒิของครูผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาตรงกับวิชาที่สอน
2. กรรมการหน่วยจัดการศึกษาส่วนใหญ่มาจากกรรมการสภาวิชาการ ทำให้เข้าใจบทบาทและหลักการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชน

จุดที่ควรพัฒนา

1. หนังสือ/ตำราเรียนสำหรับนักศึกษามีอย่างเพียงพอ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีมาก แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
2. หน่วยจัดแต่ละหน่วยอยู่ห่างไกลกันมากจึงไม่สะดวกในการนิเทศติดตาม และเสียงบประมาณมากในการดำเนินการนิเทศติดตาม

แนวทางการปรับปรุง

1. ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการบริหารหน่วยจัดการศึกษาแต่ละหน่วยจัด มีการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
2. จัดให้มีการนิเทศ ติดตาม หน่วยจัดการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
3. ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยจัดการศึกษาโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. กระบวนการวิจัย

จุดเด่น

1. มีงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย
2. มีรายงานผลการวิจัย ศึกษาความต้องการศึกษาของชุมชนซึ่งวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปกำหนดเป็นแผนการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนและแผนการปฏิบัติงาน ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน

จุดที่ควรพัฒนา

1. สร้างแรงจูงใจให้บุคลากร มีความมุ่งมั่นการสร้างงานวิจัย
2. งานวิจัยของวิทยาลัยชุมชน ควรเน้นงานวิจัยที่ช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและ
การช่วยเหลือชุมชน

แนวทางการปรับปรุง

1. วิทยาลัยชุมชนพังงา ควรมีนโยบายส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการวิจัยให้แก่บุคลากร
2. สนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
3. สร้างเครือข่ายด้านการวิจัย และให้ความร่วมมือกับประชาคมท้องถิ่นด้านการวิจัย
4. ควรมีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยให้บุคลากร
5. ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็น
การเร่งด่วนให้แก่ครู - อาจารย์พิเศษของวิทยาลัย เพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักศึกษาด้วย

7. กระบวนการทำนุบำรุงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

จุดเด่น

1. มีทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ทางศาสนาและ
ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. หลักสูตรอนุปริญาได้กำหนดให้มีรายวิชาที่บูรณาการด้านการทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม อยู่ในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป

จุดที่ควรพัฒนา

1. มีทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ทางศาสนาและ
ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น แต่ยังไม่ทำระบบสารสนเทศทางศาสนาและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่ง
ถือว่าเป็นทรัพยากรทรงคุณค่ายิ่ง ต่อการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยนักศึกษา
สามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้จากระบบสารสนเทศทางศาสนาและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
ผู้ทรงคุณวุฒิศิลปวัฒนธรรมหรือจากแหล่งเรียนรู้ทางศาสนาและศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้
2. ควรมีระบบการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรม การทำนุบำรุงศาสนา
ศิลปวัฒนธรรม ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

แนวทางปรับปรุง

1. จัดทำระบบสารสนเทศทางศาสนาและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งของการจัดการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและประชาชนทั่วไป
2. ควรทบทวนนโยบายและแผนงานด้านทำนุบำรุงศาสนา โดยมุ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์กับศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ เช่น ความเชื่อมโยงรายวิชากับภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียงกับวิถีไทย เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ ที่มีความหลากหลาย

8. กระบวนการบริหารงานบุคคล

วิทยาลัยชุมชนพังงาได้มีการวิเคราะห์โครงสร้างและหน้าที่ปฏิบัติงาน คำพรณงานและความสามารถในการทำงาน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานอยู่เสมอ

จุดเด่น

1. มีการวิเคราะห์โครงสร้างและหน้าที่ปฏิบัติงาน คำพรณงานและความสามารถในการทำงาน เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจน
2. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ
3. มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามและช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ภายในวิทยาลัยชุมชนร่วมกัน
4. มีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและโปร่งใส

จุดที่ควรพัฒนา

1. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ แต่ยังไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำปีที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนเท่าที่ควร
2. เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีน้อย ทำให้บุคคลหนึ่งคนต้องรับผิดชอบภาระงานหลายอย่าง จึงไม่สามารถพัฒนางานที่เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้จึง ควรมีการกำหนดกรอบอัตรากำลังคนให้เพียงพอกับภาระงานที่ต้องปฏิบัติงานจริงของวิทยาลัยชุมชนพังงา ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมีโอกาสดำเนินการพัฒนาศักยภาพในการทำงานได้อย่างเต็มที่
3. วิทยาลัยชุมชนพังงาเป็นองค์กรขนาดเล็ก ขั้นตอนในการบริหารจัดการจึงไม่ยุ่งยากและซับซ้อน

แนวทางปรับปรุง

1. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี และดำเนินการตามแผนที่วางไว้พร้อมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปรับเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบตามความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
3. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
4. สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้ทุกมุ่งมั่นทำงานและทุ่มเทเต็มความสามารถ

9. กระบวนการบริหารการเงินและงบประมาณ

จุดเด่น

1. มีระบบบัญชีตามระเบียบของส่วนราชการ
2. มีการจัดทำบัญชีตามระเบียบของส่วนราชการ จัดทำบัญชีตามขั้นตอนการลงบัญชีที่ชัดเจนและเหมาะสม มีระบบการตรวจสอบย้อนขอระหว่างบัญชีเพื่อความถูกต้อง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และคณะกรรมการผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร
3. มีการจัดทำสรุปรายงานการจัดทำบัญชีประจำวัน ประจำเดือน และประจำปี รายงานตามลำดับขั้น
4. มีการเผยแพร่บัญชีโดยรายงานยอดต่อคณะกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน และรายงานประจำปี
5. มีสมุดคู่มือคุมการเบิกจ่ายวัสดุไว้ครบทุกด้าน
6. มีแฟ้มการยืม-คืน ครุภัณฑ์

จุดที่ควรพัฒนา

1. การประเมินผลการดำเนินงานระบบบัญชี
2. จัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายใน
3. จัดให้มีคณะกรรมการภายนอก

แนวทางการปรับปรุง

1. ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานระบบบัญชี
2. มีหน่วยตรวจสอบภายในทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะที่ได้อย่างสม่ำเสมอ
3. ควรมีคณะกรรมการภายนอกมาดำเนินการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10. กระบวนการประกันคุณภาพภายใน

จุดเด่น

1. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกกระบวนการ
2. มีคู่มือประกันคุณภาพภายใน

จุดที่ควรพัฒนา

1. เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ครบถ้วน สมบูรณ์ตามดัชนีวัดคุณภาพ
2. มีการทบทวนความเหมาะสมของดัชนีวัดคุณภาพให้สอดคล้องกับบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของวิทยาลัยชุมชนพังงา

แนวทางปรับปรุง

1. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน
2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ครบถ้วน สมบูรณ์ตามดัชนีวัดคุณภาพ เช่น มีการศึกษาดูงาน ณ วิทยาลัยชุมชนที่ผ่านการประเมินภายนอกจาก สมศ.
3. บุคลากรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการกำหนดดัชนีวัดคุณภาพ ที่เหมาะสมบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของวิทยาลัยชุมชนพังงา
4. มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง